

โครงการฝึกอบรม

คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

หลักสูตร

การเสริมสร้างคุณธรรม
จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

สารบัญ

	หน้า
• หลักการและเหตุผล	๓
• วัตถุประสงค์	๔
• ขอบเขตเนื้อหาหลักสูตร	๔
- การรู้จักตนเอง	๔
- การสร้างพลังชีวิต	๖
- การสร้างพลังพัฒนาสังคม	๗
• ระยะเวลา	๙
• การประเมินผลการฝึกอบรม	๙
• ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๙
• กำหนดการอบรม (๔ วัน ๓ คืน)	๑๐
• รายชื่อ วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ	๑๓

โครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล

หลักสูตร

การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร

หลักการและเหตุผล

รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศวาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาลและการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดิน ของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐราชการ รวมถึงตัวข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ โดยเฉพาะการใช้อำนาจรัฐ และการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน และได้กำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐไว้ ๗ ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยม และการพัฒนาข้าราชการให้พร้อมนำแนวทางการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีตามรอยพระยุคลบาทสู่การปฏิบัติ พัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พร้อมทั้งพัฒนาข้าราชการรุ่นใหม่ให้มีคุณธรรม จริยธรรมและขีดความสามารถสูงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง ประกอบกับการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้ความเห็นชอบ (ตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ) เรื่องให้กระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น ประสานกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงคุณธรรมแก่ข้าราชการระดับสูง ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารการศึกษา อาจารย์ นักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ ฯลฯ จึงได้กำหนดหลักสูตร “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร” ขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. นำหลักทศพิธราชธรรมมาพัฒนาองค์กรเพื่อสู่ความเป็นธรรมาภิบาลที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น
๒. น้อมนำปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถเผยแพร่แก่ผู้อื่นได้
๓. เพิ่มศักยภาพผู้บริหารในการบริหารจัดการ การครองตน การครองคน และการครองงาน

ขอบเขตเนื้อหาหลักสูตร

หลักสูตรแบ่งเป็น ๓ ส่วน

๑. การรู้จักตนเอง
๒. การสร้างพลังชีวิต
๓. การสร้างพลังพัฒนาสังคม

๑. การรู้จักตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
๑.๑ ฟันเกลียวใจให้เป็นหนึ่ง	<ul style="list-style-type: none"> - การสลายพฤติกรรมกลุ่มเพื่อสร้างความคุ้นเคยแก่กันและกัน - การเตรียมความพร้อมในบทบาทและหน้าที่ของผู้เข้ารับการอบรม - วิธีคิดของนักบริหารมืออาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - แบ่งกลุ่ม - รายงาน

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
๑.๒ การสร้างคุณค่าชีวิตในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการสร้างกำลังใจในการทำงาน - การทำงานเพื่องานไม่ใช่เรื่องยาก - แนวทางการ “ครองตน - ครองคน- ครองงาน” - ลัทธิ “บริโภคนิยม” ไม่ใช่เรื่องเล็กอย่างที่คิด 	- บรรยาย
๑.๓ ประสบการณ์การพัฒนาตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคการเอาชนะใจตัวเอง - ประสบการณ์ชีวิตหลากหลายของแต่ละคน - ศึกษาแรงบันดาลใจในการเปลี่ยนพฤติกรรม 	- อภิปราย
๑.๔ การพัฒนาชีวิตเชิงวิพากษ์ตัวเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกและระหว่างกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์-ชีวิตระหว่างสมาชิก - การเรียนรู้บทบาทผู้ฟังและบทบาทของผู้พูด - เทคนิคการสร้างความสุข - การเพิ่มวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการกับชีวิตจากประสบการณ์จริง 	<ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
๑.๕ บทเรียนบนโต๊ะอาหาร	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างสำนึกในบุญคุณของผู้ที่อยู่เบื้องหลังของความอímร่อย - ความรู้และกิจกรรมในเรื่องโภชนาการที่ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้ระหว่างรับประทานอาหาร
๑.๖ กตัญญูต่อสถานที่	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณสมบัติ - การฝึกความสามัคคี - การฝึกเป็นผู้นำและผู้ตามในชีวิตประจำวัน 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมกลุ่มย่อยช่วยกันทำความสะอาด

๒. การสร้างพลังชีวิต ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
๒.๑ เพิ่มพลังชีวิต (ชมป่า, ชมเขา, ชมถ้ำ)	<ul style="list-style-type: none"> - การรับพลังธรรมชาติที่สะอาดบริสุทธิ์ - การตระหนักในคุณค่าของการออกกำลังกาย - การผ่อนคลายจิตด้วยการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ - ระบบกลุ่มต่อการพัฒนางาน - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - การเรียนรู้ธรรมะจากธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ออกกำลังกายในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ โดยอาศัยธรรมชาติอันสวยงามเป็นห้องเรียน

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบกลุ่มต่อการพัฒนางาน - การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม - การเรียนรู้ธรรมะจากธรรมชาติ 	
๒.๒ ทำอย่างไรชีวิตจะยืนยาวและมีความสุข	<ul style="list-style-type: none"> - การรักษาสุขภาพแบบองค์รวม - ธรรมชาติบำบัด 	- บรรยาย
๒.๓ ทบทวนชีวิตล้างมลพิษทางใจ	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเคราะห์บทเรียนของแต่ละวัน - การผ่อนคลายร่างกายและจิตใจ - บทบาทและหน้าที่ของศาสนิกชนก่อนนอน 	- บันทึก - สวดมนต์ - นั่งสมาธิ
๓. การสร้างพลังพัฒนาสังคม ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้		
ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
๓.๑ รวมพลังสร้างชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความตระหนักในสถาบันชาติ - ศาสน์ - กษัตริย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เคารพธงชาติ - สงบนิ่ง - วาจาธรรมสั้น

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
๓.๒ เรื่องเล่าชาตินี้	- การแก้ปัญหาของชาติ บ้านเมืองที่ต้องช่วยกัน	- บรรยาย
๓.๓ ยุทธศาสตร์การครองตน ครองคน ครองงาน	- การสร้างพลังพัฒนาสังคม - ธรรมาภิบาลในองค์กร	- บรรยาย
๓.๔ เศรษฐกิจพอเพียงกับ ทางรอดของประเทศชาติ	- กรณีศึกษาวิถีชีวิตชุมชน บนเส้นทางเศรษฐกิจ พอเพียง	- บรรยาย - สาธิตการ ทำปุ๋ย อินทรีย์
๓.๕ โลกสวยด้วยมือเรา	- เข้าใจเข้าถึงพัฒนา กับคนชนบท - การทำปุ๋ยอินทรีย์อย่าง ง่ายๆ แต่คุณค่ามหาศาล	- กิจกรรม ลงแปลง เกษตร
๓.๖ สงครามชีวิต	- กรณีศึกษาชีวิตของคน ที่มีจิตสาธารณะ	- บรรยาย - ตอบ ปัญหา
๓.๗ การบริหารชีวิต	- ความทุกข์ของสังคม ที่ถูกกละเลย - ชีวิตที่ประสบความสำเร็จคือ การมีชีวิตเรียบง่าย และ มีโอกาสทำความดีสม่ำเสมอ - การนำหลักธรรมไปประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวัน	- บรรยาย

ประเด็น/หัวข้อ	เนื้อหา	วิธีการ
	<ul style="list-style-type: none"> - ความทุกข์ของสังคมที่ถูกกลืนเลย - การนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน - ความกล้าหาญทางจริยธรรม - การมีชีวิตสง่างามและเรียบง่าย 	

ระยะเวลา

๔ วัน ๓ คืน พักแรมร่วมกัน

การประเมินผลการฝึกอบรม

มี ๓ รูปแบบ

- สรุปรายวัน เพื่อความชัดเจนในเนื้อหาของหลักทศพิธราชธรรม
- การประเมินผลวันสุดท้ายของการฝึกอบรม
- การประเมินผลหลังการอบรมสิ้นสุดประมาณ ๑ เดือน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้บริหารสามารถนำหลักทศพิธราชธรรม น้อมมาปฏิบัติต่อตนเอง และพัฒนาองค์กร เพื่อสู่ความเป็นธรรมาภิบาลที่แข็งแกร่งยิ่งขึ้น
- ผู้บริหารสามารถน้อมนำปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” มาใช้ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่แก่ผู้อื่นได้
- ผู้บริหารมีศักยภาพในการบริหารจัดการการครองตน การครองคน และการครองงานเพิ่มขึ้น

กำหนดการอบรมผู้นำหลักสูตร “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สำหรับผู้บริหาร”

ระยะเวลา ๔ วัน ๓ คืน

ณ สถาบันฝึกอบรมผู้นำ มุลินธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง อ.เมือง
จังหวัดกาญจนบุรี

วันที่ ๑ ของการฝึกอบรม

- ๑๐.๓๐ น. ลงทะเบียน / กรอกแบบสอบถาม / ปฐมนิเทศ / แบ่งกลุ่มเข้าบ้านพัก
- ๑๒.๐๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ น. กิจกรรม “พินเกลียวใจให้เป็นหนึ่ง”
- ๑๖.๐๐ น. พัก / ภารกิจส่วนตัว
- ๑๗.๐๐ น. เคารพธงชาติ / บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๑๘.๐๐ น. บรรยาย “การสร้างคุณค่าชีวิตในการทำงาน”
- ๒๐.๓๐ น. ทบทวนชีวิต ล้างมลพิษทางใจ
- ๒๑.๓๐ น. เข้าบ้านพัก

วันที่ ๒ ของการฝึกอบรม

- ๐๔.๔๕ น. ตื่นนอน / ภารกิจส่วนตัว
- ๐๕.๑๕ น. รวบรวมพลังสร้างชาติ
- ๐๕.๓๐ น. บรรยาย “เข้านี้มีอะไรดี ๆ มาเล่าสู่กันฟัง”
- ๐๗.๐๐ น. เพิ่มพลังชีวิต (ชมป่า)
- ๐๗.๔๕ น. พัก

- ๐๘.๓๐ น. บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๐๙.๓๐ น. กิจกรรมเข้าสู่บทเรียน
- ๐๙.๔๕ น. บรรยาย “ทำอย่างไรชีวิตจะยืนยาวและมีความสุข”
- ๑๒.๐๐ น. บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๑๓.๐๐ น. อภิปราย “ประสบการณ์การพัฒนาตนเอง”
- ๑๕.๓๐ น. อาหารว่าง
- ๑๕.๔๕ น. การพัฒนาชีวิตเชิงวิพากษ์ตัวเอง
- ๑๗.๓๐ น. เคารพธงชาติ / บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๑๘.๓๐ น. พัก
- ๑๙.๐๐ น. บรรยาย “เพื่อสุขภาพที่ดีกว่า”
- ๒๑.๐๐ น. ทบทวนชีวิตล้างมลพิษทางใจ
- ๒๒.๐๐ น. เข้าบ้านพัก

วันที่ ๓ ของการฝึกอบรม

- ๐๔.๔๕ น. ตื่นนอน / ภารกิจส่วนตัว
- ๐๕.๑๕ น.
  - รวมพลังสร้างชาติ
  - เพิ่มพลังชีวิต (ชมเขา)
- ๐๗.๑๕ น.
  - อาหารว่าง
  - กิจกรรมกลุ่มรายงาน “การพัฒนาชีวิตเชิงวิพากษ์ตัวเอง”
- ๐๙.๑๕ น. บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๑๐.๐๐ น. พัก
- ๑๐.๓๐ น. บรรยาย “การสร้างพลังพัฒนาสังคม”
- ๑๓.๐๐ น. บทเรียนบนโต๊ะอาหาร

- ๑๔.๐๐ น. - กิจกรรมเข้าสู่บทเรียน
- บรรยาย “เศรษฐกิจพอเพียงกับทางรอดของประเทศไทย”
- ๑๖.๐๐ น. กิจกรรม “โลกสวยด้วยมือเรา”
- ๑๘.๐๐ น. บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๑๙.๐๐ น. พัก
- ๑๙.๓๐ น. บรรยาย “สงครามชีวิต”
- ๒๑.๐๐ น. ทบทวนชีวิต ล้างมลพิษทางใจ
- ๒๒.๓๐ น. เข้าบ้านพัก

วันที่ ๔ ของการฝึกอบรม

- ๐๔.๔๕ น. ตื่นนอน/ภารกิจส่วนตัว
- ๐๕.๑๕ น. รวมพลังสร้างชาติ
- ๐๕.๓๐ น. บรรยาย “การบริหารชีวิต”
- ๐๗.๓๐ น. บทเรียนบนโต๊ะอาหาร
- ๐๘.๐๐ น. เพิ่มพลังชีวิต (ชมถ้ำ)
- ๑๐.๓๐ น. กิจกรรมมกัตถุญต่อสถานที่ / ภารกิจส่วนตัว / จัดเตรียมกระเป๋าเดินทาง
- ๑๑.๐๐ น. ประเมินผลการอบรม
- ๑๒.๓๐ น. พิธีปิดการอบรม / มอบวุฒิบัตร / อำลา
- ๑๓.๓๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๔.๓๐ น. เดินทางกลับภูมิลำเนาโดยสวัสดิภาพ

วิทยากร/ผู้ทรงคุณวุฒิ

- พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์
- นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม
- ศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม วัฒนชัย
- พลตรีจำลอง ศรีเมือง
- ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี
- ศาสตราจารย์ร้อยตำรวจเอกประชัย เปี่ยมสมบูรณ์
- พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียาเวส
- นายโสภณ สุภาพงษ์
- นายณรงค์ โชควัฒนา
- นายแพทย์เอก ธนะสิริ
- นายแพทย์ชิน โสภหส์บัวเรอ
- นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ คำธิชอบ

นายกรัฐมนตรี

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

องคมนตรี

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ราษฎรอวุโส

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รักษาการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อดีตรองปลัดกรุงเทพมหานคร

อดีตรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นายกสภามหาวิทยาลัยนราธิวาส

ราชบัณฑิต

อดีตอาจารย์คณะรัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร
การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร
โครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

๑. นางสาวราทิพย์ พุ่มทรัพย์
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม หัวหน้าคณะกรรมการ
๒. นายบุญสิน กังวลสุข
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๘ ว.
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) รองหัวหน้าคณะกรรมการ
๓. นายสมโชค บุญกำเนิด
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบุคลากร
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการ
๔. นายประเสริฐ แยมสรวล
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ว.
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการ
๕. นายชติวุฒิ บาลทิพย์
นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๗ ว.
สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ คณะกรรมการ
๖. นางสาววันทยา วงศ์ศิลปภิมย์
ผู้ทรงคุณวุฒิ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม คณะกรรมการ

๗. นายสมพงษ์ ฝั่งเจริญจิตต์
ผู้ทรงคุณวุฒิ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนา
พลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม คณะทำงาน
๘. นายประกอบ นวลขาว
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม เลขานุการ
๙. นางวิไลวรรณ ถิกไทย
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารแผน ๑
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ผู้ช่วยเลขานุการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

69/16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2644 9900 โทรสาร 0 2644 4901-2

website : <http://www.moralcenter.or.th>